

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Дорнод аймгийн Цагаан-Овоо сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ДОА-2026/010/НА-СТА-ТШЗ

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn</p> <p>Дорнод аймаг</p> <p>2026 он</p>	<p>Дорнод аймаг дахь Төрийн аудитын дарга, Тэргүүлэх аудитор: Б.Болортуул Утас: 7058-4203 Цахим хаяг: bolortuulb@audit.gov.mn</p> <p>Аудитын менежер: Д.Нармандах Утас: 7058-4207 Цахим хаяг: narmandakhd@audit.gov.mn</p> <p>Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн: Хаан консалтинг аудит ХХК Гүйцэтгэх захирал: Э.Нандинчимэг Утас: 88883776 Цахим хаяг: khaanconsultingaudit@gmail.com</p>
--	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ДОРНОД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

7 дугаар баг, Хэрлэн сум, Дорнод аймаг, 21000
ЗДТГ-ын II байр, Утас/Факс: 7058-4203

Ауд. №. ДТ № ДГО

танай _____-ны № _____-т

ДОРНОД АЙМГИЙН ЦАГААН-ОВОО
СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН
ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГА
Э.ОТГОНХУЯГ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.2, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Дорнод аймгийн Цагаан-Овоо сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгад аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Байгууллага үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулахтай холбоотой тодорхой бус байдал үүсээгүй байна.

Аудитын гол асуудал

Санхүүгийн тайлангийн аудитад материаллаг буруу үнэлсэн, нөлөө бүхий эрсдэлтэй удирдлагын үлэмж хэмжээний шийдэл орсон асуудал үйл явдал гараагүй болно.

Бусад асуудлын хэсэг

Дорнод аймгийн Цагаан-Овоо сумын ЗДТГ нь 2025 онд 2 зорилтын хүрээнд 103 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн, үйл ажиллагааны жилийн төлөвлөгөөний биелэлтийг "Хангалттай" буюу 93 хувиар үнэлэгдсэн байна.

2125020280

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Б.БОЛОРТУУЛ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>219,416,900.12</u>	<u>220,392,900.12</u>
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	219,416,900.12	220,392,900.12
354	Хангамжийн материал	219,416,900.12	220,392,900.12
35470	Бусад хангамжийн материал	50,196,900.12	51,172,900.12
35600	Мал амьтад	169,220,000.00	169,220,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>3,975,797,717.48</u>	<u>4,373,277,712.32</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	3,975,797,717.48	4,373,277,712.32
392	Биет хөрөнгө	3,417,341,717.48	3,815,196,712.32
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,597,305,391.05	1,597,305,391.05
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(285,779,570.93)	(355,972,182.65)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	550,488,150.00	550,488,150.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(183,298,928.18)	(258,328,261.26)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	123,610,688.00	124,758,788.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(62,227,809.34)	(76,717,705.26)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	60,351,400.00	64,481,400.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(32,292,968.65)	(37,841,568.37)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	105,646,692.00	125,146,692.00
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(93,629,191.02)	(95,158,644.66)
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	650,000,000.00	650,000,000.00
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	860,251,771.87	1,451,201,271.87
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(333,619,135.02)	(384,701,846.10)
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	460,535,227.70	460,535,227.70
393	Биет бус хөрөнгө	558,456,000.00	558,081,000.00
39301	Програм хангамж	4,432,200.00	4,432,200.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,682,200.00)	(2,057,200.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	555,706,000.00	555,706,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>4,195,214,617.60</u>	<u>4,593,670,612.44</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	-	<u>42,000,000.00</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	-	42,000,000.00
413	Өглөг	-	42,000,000.00
4136	Бусад өглөг	-	42,000,000.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	-	41,000,000.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	-	1,000,000.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>4,195,214,617.60</u>	<u>4,551,670,612.44</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	4,195,214,617.60	4,551,670,612.44
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1,438,681,263.57	1,438,681,263.57
51101	Өмч: - төрийн	528,306,000.00	528,306,000.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	1,891,948,305.25	2,248,404,300.09
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,133,060,141.92	1,891,948,305.25
51220	Тайлант үеийн үр дүн	758,888,163.33	356,455,994.84
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	336,279,048.78	336,279,048.78
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>4,195,214,617.60</u>	<u>4,593,670,612.44</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,990,102,346.06	2,660,911,276.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	952,724,427.82	641,574,856.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	952,724,427.82	641,574,856.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	-	25,829,356.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	25,829,356.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	950,185,227.70	610,449,500.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	2,539,200.12	5,296,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,037,377,918.24	2,019,336,420.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	88,821,298.24	381,895,320.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	2,240,000.00	50,000,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		326,489,283.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	19,242,031.24	5,406,037.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	67,339,267.00	
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,948,556,620.00	1,637,441,100.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,948,556,620.00	1,637,441,100.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2,193,918,182.73	2,304,455,281.16
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,728,775,097.03	2,249,451,052.16
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,418,423,918.63	2,077,857,278.30
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	738,958,424.33	902,953,516.00
210101	Үндсэн цалин	436,139,775.33	430,716,736.42
210102	Нэмэгдэл	252,118,320.00	458,970,615.58
210104	Урамшуулал	50,700,329.00	13,266,164.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	90,332,790.87	112,705,894.39
210201	Тэтгэврийн даатгал	61,864,838.90	76,892,641.39
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,270,841.24	8,972,412.09
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,428,329.78	4,503,388.29
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,719,429.28	4,467,640.28
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	14,049,351.67	17,869,812.34
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	86,173,822.70	100,464,553.75
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,342,302.70	6,161,113.75
210302	Түлш, халаалт	80,831,520.00	94,303,440.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	51,872,358.24	51,485,616.00
210401	Бичиг хэрэг	4,989,150.00	4,563,650.00
210402	Тээвэр, шатахуун	26,842,908.24	26,649,326.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,094,950.00	2,666,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	626,600.00	125,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	14,020,950.00	12,481,640.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	3,297,800.00	5,000,000.00

2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	637,200.00	1,846,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл		159,000.00
210604	Урсгал засвар	637,200.00	1,687,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	23,592,000.00	3,060,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	23,592,000.00	3,060,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,334,285.00	1,740,020.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,674,964.00	1,050,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	314,625.00	250,020.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	224,100.00	
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	120,596.00	
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	440,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	423,523,037.49	903,601,678.16
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	245,170,673.00	675,961,173.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	-	5,080,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	178,352,364.49	222,560,505.16
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	310,351,178.40	171,593,773.86
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	34,158,010.00	-
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	33,158,010.00	
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,000,000.00	-
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	276,193,168.40	171,593,773.86
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	276,193,168.40	171,593,773.86
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	465,143,085.70	55,004,229.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	465,143,085.70	55,004,229.00
223001	Бусад хөрөнгө	465,143,085.70	55,004,229.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	796,184,163.33	356,455,994.84
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	37,296,000.00	-
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	37,296,000.00	-
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(37,296,000.00)	-
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	758,888,163.33	356,455,994.84

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	2,037,350,798.24	2,045,165,776.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	-	25,829,356.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	-	25,829,356.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	-	25,829,356.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	25,829,356.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,037,350,798.24	2,019,336,420.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	88,821,298.24	381,895,320.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	2,240,000.00	50,000,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		326,489,283.00

Дорнод аймгийн Цагаан-Овоо сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	19,242,031.24	5,406,037.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	67,339,267.00	
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,948,529,500.00	1,637,441,100.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,948,529,500.00	1,637,441,100.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	1,572,207,712.54	1,990,161,547.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,572,207,712.54	1,990,161,547.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,261,856,534.14	1,818,567,773.14
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	738,931,304.33	902,953,516.00
210101	Үндсэн цалин	436,112,655.33	430,716,736.42
210102	Нэмэгдэл	252,118,320.00	458,970,615.58
210104	Урамшуулал	50,700,329.00	13,266,164.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	90,332,790.87	112,705,894.39
210201	Тэтгэврийн даатгал	61,864,838.90	76,892,641.39
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,270,841.24	8,972,412.09
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,428,329.78	4,503,388.29
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,719,429.28	4,467,640.28
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	14,049,351.67	17,869,812.34
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	86,173,822.70	100,464,553.75
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,342,302.70	6,161,113.75
210302	Түлш, халаалт	80,831,520.00	94,303,440.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	46,140,131.24	25,196,389.00
210401	Бичиг хэрэг	5,025,800.00	4,563,650.00
210402	Тээвэр, шатахуун	19,714,581.24	15,823,699.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,094,950.00	2,666,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	626,600.00	125,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	18,542,700.00	2,018,040.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	135,500.00	
2105	Нормативт зардал	1,085,000.00	-
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,085,000.00	
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	7,964,450.00	17,885,600.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	2,599,900.00	5,620,000.00
210604	Урсгал засвар	5,364,550.00	12,265,600.00
2107	Томилолт, зочны зардал	23,592,000.00	3,060,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	23,592,000.00	3,060,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,334,285.00	1,740,020.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,497,564.00	1,050,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	314,625.00	250,020.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	224,100.00	
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	120,596.00	
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	440,000.00
210807	Газрын төлбөр	177,400.00	
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	264,302,750.00	654,561,800.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	264,302,750.00	649,481,800.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	-	5,080,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	310,351,178.40	171,593,773.86
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	34,158,010.00	-

213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	33,158,010.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,000,000.00	-
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	276,193,168.40	171,593,773.86
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	276,193,168.40	171,593,773.86
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>465,143,085.70</u>	<u>55,004,229.00</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	465,143,085.70	55,004,229.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	465,143,085.70	55,004,229.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	465,143,085.70	55,004,229.00
223001	Бусад хөрөнгө	465,143,085.70	55,004,229.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>(465,143,085.70)</u>	<u>(55,004,229.00)</u>
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	-

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	1,966,987,263.57	336,279,048.78	1,133,060,141.92	3,436,326,454.27
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,966,987,263.57	336,279,048.78	1,133,060,141.92	3,436,326,454.27
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	758,888,163.33	758,888,163.33
2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,966,987,263.57	336,279,048.78	1,891,948,305.25	4,195,214,617.60
2025 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	1,966,987,263.57	336,279,048.78	1,891,948,305.25	4,195,214,617.60
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,966,987,263.57	336,279,048.78	1,891,948,305.25	4,195,214,617.60
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	356,455,994.84	356,455,994.84
2025 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,966,987,263.57	336,279,048.78	2,248,404,300.09	4,551,670,612.44

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,918,427,900.00	1,491,676,682.14	188,255,446.86
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,624,927,900.00	1,436,672,453.14	188,255,446.86

210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,622,927,900.00	1,436,672,453.14	186,255,446.86
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	936,608,000.00	902,103,638.00	34,504,362.00
210101	Үндсэн цалин	439,392,400.00	430,716,736.42	8,675,663.58
210102	Нэмэгдэл	451,806,000.00	458,970,615.58	-7,164,615.58
210104	Урамшуулал	45,409,600.00	12,416,286.00	32,993,314.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	117,073,200.00	112,599,659.39	4,473,540.61
210201	Тэтгэврийн даатгал	79,611,100.00	76,811,902.39	2,799,197.61
210202	Тэтгэмжийн даатгал	9,366,100.00	8,972,412.09	393,687.91
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,683,900.00	4,486,390.29	197,509.71
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	4,680,600.00	4,465,940.28	214,659.72
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	18,731,500.00	17,863,014.34	868,485.66
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	115,398,700.00	100,464,553.75	14,934,146.25
210301	Гэрэл, цахилгаан	9,957,100.00	6,161,113.75	3,795,986.25
210302	Түлш, халаалт	105,441,600.00	94,303,440.00	11,138,160.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	30,446,100.00	21,066,465.00	9,379,635.00
210401	Бичиг хэрэг	4,581,500.00	4,563,650.00	17,850.00
210402	Тээвэр, шатахуун	16,376,200.00	11,873,775.00	4,502,425.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,179,500.00	2,486,000.00	1,693,500.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	475,900.00	125,000.00	350,900.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,833,000.00	2,018,040.00	2,814,960.00
2105	Нормативд зардал	2,058,300.00	0.00	2,058,300.00
210503	Нормын хувцас зөөлөн эдлэл	2,058,300.00	0.00	2,058,300.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	31,308,800.00	17,885,600.00	13,423,200.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	6,423,300.00	5,620,000.00	803,300.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	532,300.00	-	532,300.00
210604	Урсгал засвар	24,353,200.00	12,265,600.00	12,087,600.00
2107	Томилолт, зочны зардал	12,206,800.00	3,060,000.00	9,146,800.00
210701	Гадаад албан томилолт			0.00
210702	Дотоод албан томилолт	12,206,800.00	3,060,000.00	9,146,800.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	8,834,400.00	1,740,020.00	7,094,380.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,975,700.00	1,050,000.00	3,925,700.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,296,000.00	-	1,296,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	473,600.00	250,020.00	223,580.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	363,200.00		363,200.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	156,400.00	-	156,400.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	896,300.00	440,000.00	456,300.00
210807	Газрын төлбөр	673,200.00	-	673,200.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	368,993,600.00	277,752,517.00	91,241,083.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	363,590,700.00	272,672,517.00	90,918,183.00

210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	5,402,900.00	5,080,000.00	322,900.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2,000,000.00	-	2,000,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2,000,000.00	-	2,000,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,000,000.00	-	2,000,000.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	293,500,000.00	55,004,229.00	-
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	293,500,000.00	55,004,229.00	-
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	293,500,000.00	55,004,229.00	-
223001	Бусад хөрөнгө	293,500,000.00	55,004,229.00	-
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	-	171,593,773.86	-171,593,773.86
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	171,593,773.86	-171,593,773.86
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,918,427,900.00	1,663,270,446.00	255,157,454.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,490,927,900.00	1,637,441,100.00	-
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,490,927,900.00	1,637,441,100.00	-
	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	427,500,000.00	25,829,346.00	401,670,654.00
	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	-	-
	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	47,500,000.00	25,829,346.00	21,670,654.00
	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	380,000,000.00	-	380,000,000.00

2.6 Аудит хийсэн орон нутгийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү
				Дүнгээр
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (I)		381,895,320.00	(381,895,320.00)
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ		381,895,320.00	(381,895,320.00)
210	БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ		381,895,320.00	(381,895,320.00)
2101	Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил		849,878.00	(849,878.00)
210104	Урамшуулал		849,878.00	(849,878.00)
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл		106,235.00	(106,235.00)
210201	Тэтгэврийн даатгал		80,739.00	(80,739.00)
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал		16,998.00	(16,998.00)
210204	Ажилгүйдлийн даатгал		1,700.00	(1,700.00)
210205	Эрүүл мэндийн даатгал		6,798.00	(6,798.00)
2104	Хангамж, бараа материалын зардал		4,129,924.00	(4,129,924.00)
210402	Тээвэр, шатахуун		3,949,924.00	(3,949,924.00)
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр		180,000.00	(180,000.00)
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		376,809,283.00	(376,809,283.00)
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		376,809,283.00	(376,809,283.00)
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР (II)		381,895,320.00	(381,895,320.00)

13	ТАТААС, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО		381,895,320.00	(381,895,320.00)
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого		381,895,320.00	(381,895,320.00)
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж		50,000,000.00	(50,000,000.00)
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилалдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан		326,489,283.00	(326,489,283.00)
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан х		5,406,037.00	(5,406,037.00)

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Завсрын аудитаар нийт 212.8 сая төгрөгийн 4 алдаа¹ илэрснийг аудитын явцад залруулах бичилт хийлгэж аудитын явцад залруулсан.

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналтай холбоотой алдааг санхүүгийн тайланд залруулга хийлгэж, баталгаажуулав. Үүнд:

Залруулсан алдаа:

- Үндсэн хөрөнгийн шинжийг агуулсан 13.3 сая төгрөгийн хөрөнгийг бараа материалын дансны бүртгэлээс үндсэн хөрөнгө данс руу бүртгүүлж залруулав. Энэ нь “УСНББОУС 1 Санхүүгийн тайлагналын толилуулга”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.3-т “Холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах”, “Санхүүгийн тайлангийн толилуулга” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.
- Бараа материал дансанд бүртгэлтэй 37.1 сая төгрөгийн бараа материалын ангиллыг өөрчилж залруулав. Энэ нь “УСНББОУС 1 Санхүүгийн тайлагналын толилуулга”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.3-т “Холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах”, “Санхүүгийн тайлангийн толилуулга” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.
- Үндсэн хөрөнгийн ангилал зөрүүтэй 158.3 сая төгрөгийн алдааг залруулав. Энэ нь УСНББОУС 1 Санхүүгийн тайлагналын толилуулга”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.3-т “Холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах”, “Санхүүгийн тайлангийн толилуулга” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.
- Цалин нийт зардал, нийгмийн даатгал, ХХОАТ-ын тайлангийн тайлагнасан дүнг 4.1 сая төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасан алдааг залруулсан. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн “20.2.5.дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах”, Төсвийн ерөнхий, ахлах

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

нягтлан бодогчид тавигдах шалгуур журмын 4.1.3-т "Хүчин төгөлдөр анхан шатны баримтыг үндэслэн Сангийн сайдын тушаалаар батлагдсан заавар, журам болон УСНББОУС-ын дагуу нягтлан бодох бүртгэлийг хөтлөх" 4.1.5.Төсвийн тухай, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийг үндэслэн батлагдсан төсвийг үр ашигтай зориулалтын дагуу зарцуулж, төрийн өмч, төсвийн хөрөнгийн зарцуулалтад бүртгэлээр тавих хяналтыг хэрэгжүүлэх" гэсэнтэй нийцэхгүй байна. Санхүүгийн тайлангийн аудитаар илэрсэн зөрчил нь бидний тогтоосон ерөнхий материаллаг байдлын түвшнээс давж, дангаараа буюу эсвэл нийтээрээ материаллаг боловч өргөн тархаагүй, санхүүгийн тайлагналын нийцсэн бөгөөд зохистой батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Нийт илрүүлсэн алдаа, зөрчлөөс 6,631.5 мянган төгрөгийн залруулагдаагүй алдаа болон залруулагдах алдаа нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс бага тул Өөрчлөлтгүй дүгнэлт өгөв.

Аудитаар нийт 6.6 сая төгрөгийн зөрчил² 3 илэрснээс 6.6 сая төгрөгийн 2 албан шаардлага, 2 зөвлөмж өгөв.

5.1 Албан шаардлага

1. Зардлыг анхан шатны баримттай тулгахад шатахууны зардлыг дээд шатны байгууллагаас баталсан жишиг нормтой тулган хяналт хийгээгүй, зардлыг хэтрүүлэн зарцуулсан нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", Зам, тээвэр хөгжлийн яамны 2019 оны 390 дүгээр "Жишиг норм батлах тухай" тушаалын 1 дүгээр хавсралт "Автомашинны 100 км гүйлтэд зарцуулах шатахуун зарцуулалтын жишиг норм"-д заасантай нийцэхгүй байна.
2. Өмнөх оны өр төлбөрийг санхүүгийн тайланд тусгаагүй, тайлант онд төлбөрийг барагдуулсан нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д "Төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх", 70 дугаар зүйлийн 70.5-д "Төсвийн захирагч тухайн жилийн батлагдсан төсвийг зохистой удирдаагүйн улмаас авлага, өр төлбөр үүсгэсэн нь албан тушаалаас чөлөөлөх үндэслэл болно", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д "Дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

5.2 Зөвлөмж

1. УИХ-ын 48 дугаар тогтоолын хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: ЗГ-ын 2009 оны 13 дугаар "Сумын засаг даргын тамгын газрын орон тооны хязгаарыг тогтоох тухай" тогтоолоор хүн амын тооноос үндэслэн орон тооны хязгаарыг тогтоодог ба 2025 оны байдлаар 4057 хүн амтай /3001-5000/ учир жишиг нормын дагуу 16 хүний орон тоотой байхаар байна. ЗД-ын 2025.01.02-ны өдрийн А/01 захирамжаар нийт 17 орон тоотой /УТ албан тушаалын ангилал оруулаагүй/ байхаар баталсан байна. Тайлант хугацаанд УИХ-ын 2025 оны 48 дугаар тогтоолоор "...багш, эмч нараас бусад төрийн албан хаагчдын тоог 9 хувиар бууруулах..." арга хэмжээг авч ажиллаагүй нь Төсвийн тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.1.3-т "Төсвийн зарлагын норм, норматив болон төсвийн байгууллагын бүтцийн болон орон тооны жишиг, хязгаарыг тогтоох", 14 дүгээр зүйлийн 14.2.12-т "Эрхлэх асуудлын хүрээнд хамаарах төсөвт байгууллагын үйл ажиллагааны үр

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

дүнг дээшлүүлэх, чиг үүргийн давхардлыг арилгах, ажлын ачааллыг нягтруулах, бүтээмжийг дээшлүүлэх зорилгоор чиг үүрэг, зохион байгуулалтын бүтцийг батлагдсан орон тооны хязгаар, төсөвт багтаан шинэчлэн тогтоох", 16 дугаар зүйлийн 16.5.3-т "Батлагдсан цалингийн сан, орон тооны хязгаарт багтаан төсвийн байгууллагын орон тоо, ажиллагчдын цалин хөлсийг тогтоох" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Орон тоог бууруулах арга хэмжээ авч ажиллах, чиг үүргийн давхардлыг арилгах.

2. Бараа материалын бүртгэл, аккруэл сууриар бүртгэх

Илрүүлэлт: Бараа материалыг орлого зарлагын дансаар аккруэл сууриар бүртгэхгүй шууд зардалд бүртгэсэн, нормын хувцасыг эд хариуцагчийн картад хөтлөөгүй зөрчил гарсан байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 16 дугаар зүйлийн 16.5.1-д "Төсвийн байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдах", 26.1-т "Төсвийн байгууллага нь нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын болон үндэсний стандартын дагуу бүрэн аккруэл суурьтай нягтлан бодох бүртгэл хөтөлнө", 26.2-т "Төсвийн бүртгэлийг тохируулсан аккруэл сууриар бүртгэж, тайлагнана", Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 71.2-т " бараа, материал, үнэ бүхий зүйлийн орлого, зарлагыг цэгцлэн шалгаж, нэр төрлийн бүртгэлийг эд хариуцагч бүрээр хөтлүүлж тайлан гаргуулан үлдэгдлийн бүртгэлтэй тулган шалгасан байх" гэж заасныг хэрэгжүүлээгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Бараа материалын бүртгэлийг аккруэл сууриар бүртгэх, эд хариуцагчийн карт хөтлөх.

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5-д заасны дагуу аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш дээрх зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг Төрийн аудитын байгууллагад 30 хоногийн дотор, харин зөвлөмжийн биелэлтийг 2026 оны 5 дугаар сарын 20 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		/мянган төгрөгөөр/					
							Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
Бараа материалын ангилал зөрүүтэй бүртгэж тайлагнасан	1	37,109.9					1	37,109.9				
Үндсэн хөрөнгийн шинжийг агуулсан хөрөнгийг бараа материалын дансанд бүртгэсэн	1	13,346.9					1	13,346.9				
Үндсэн хөрөнгийн ангилал зөрүүтэй бүртгэлийг залруулсан	1	158,337.7					1	158,337.7				
Цалин, НД, ХХОАТ-ын тайлангийн зөрүү	1	4,089.7					1	4,089.7				
Дүн	4	212,884.3					4	212,884.3				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил	/мянган төгрөгөөр/				
		Төлбөрийн акт	Албан шаардлага	Зөвлөмж	Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага	Хууль, хяналтын байгууллагад

Дорнод аймгийн Цагаан-Овоо сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

											шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Шатахууны зардлыг дээд шатны байгууллагаас баталсан жишиг нормтой тулган хяналт хийгээгүй, зардлыг хэтрүүлэн зарцуулсан.	1	6,631.5			1	6,631.5						
Өмнөх оны өр төлбөрийг санхүүгийн тайланд тусгаагүй, тайлант онд төлбөрийг барагдуулсан.	1	-					1	-				
Бараа материалын бүртгэлийг аккруэл сууриар бүртгэх, эд хариуцагчийн карт хөтлөх	1	-					1	-				
Дүн	3	6,631.5	-	-	1	6,631.5	2	-		-		

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
УИХ-ын 48 дугаар тогтоолын хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Орон тоог бууруулах арга хэмжээ авч ажиллах	1	-					1	-
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой мэдээлэл илгээгүй, хоцроосон зөрчил	1	109,840.0					1	109,840.0
Нийт дүн	2	109,840.0					1	109,840.0